

Een instructie geven in vijf stappen

Je geeft als praktijkopleider regelmatig instructies aan een stagiair of beginnende medewerker. Het geven van een instructie kan best lastig zijn. Graag geven we je wat extra informatie en tips die je kunnen helpen bij het voorbereiden en geven van een instructie.

1. Voorbereiden

- Bepaal eerst wat er geleerd moet worden (kies een leerdoel). Bedenk van tevoren wat je precies wilt vertellen of overdragen; wat wordt de volgende stap.
- Knip een beroepstaak eventueel op in kleinere onderdelen. Laat de stagiair ieder onderdeel oefenen. Beperk het aantal onderdelen per keer dat er geoefend wordt.

2. Voor doen

- Geef tips; vertel de stagiair waar hij op moet letten. Vertel ook waar het mis kan gaan.
- Demonstreer een nieuwe vaardigheid (laat het zien) of zorg op een andere manier voor voorbeelden

3. Nadoen

- Laat de stagiair de handeling vervolgens zelf uitvoeren.
- Observeer wat de stagiair doet.
- Ondersteun en help de stagiair bij zijn eerste stappen of moeilijke situaties.
- Geef direct duidelijke feedback als de stagiair niet aan de verwachtingen voldoet.

4. Zelf doen

- Stimuleer dat de stagiair het zoveel mogelijk zelf oplost maar grijp in als het écht misgaat (en er ongelukken kunnen ontstaan of onnodig materiaal verloren gaat). Vraag de stagiair naar de reden van zijn handelen ('Wat maakt het dat je het op deze manier doet?').
- Herformuleer de instructie of doe opnieuw voor (neem de tijd).
- Laat de stagiair de handeling opnieuw (een paar keer achter elkaar) uitvoeren, tot je tevreden bent.

5. Terugkijken

- Geef feedback die aan het denken zet en de stagiair zoveel mogelijk uitdaagt de situatie zelf op te lossen.
- Stel de stagiair gerust als je ziet dat hij door je feedback of door het maken van een fout is aangedaan.
- Vraag de stagiair wat hij heeft geleerd.

Tips

1. Bak het doel af

Maak het niet te groot (maar zorg wel voor voldoende uitdaging).

2. Houd de instructie kort en bondig

Zorg er tegelijkertijd voor dat je heel volledig en duidelijk bent zodat de stagiair begrijpt wat je bedoelt.

3. Vertel tijdens je demonstratie heel duidelijk wat je doet en waarom

Laat zien wat er misgaat als je het op een andere manier doet.

4. Realiseer een veilig leerklimaat

Stel de stagiair zoveel mogelijk op zijn gemak en moedig hem aan. Zeg bijvoorbeeld dat je begrijpt hoe hij zich voelt, dat het niet makkelijk is en dat je zelf ook veel fouten hebt gemaakt maar daardoor wel veel hebt geleerd.

5. Formuleer zo helder mogelijk

Wees niet te negatief en vooral niet neerbuigend of sarcastisch.

6. Voorkom waarom-vragen

Probeer vragen te formuleren die beginnen met: wat, hoe, wanneer, welke, ...?.

